

Suvestinė redakcija nuo 2019-03-22 iki 2020-04-08

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [58-2037](#), i. k. 1052250ISAK000V-279

Nauja redakcija nuo 2019-03-22:

Nr. [V-339](#), 2019-03-21, paskelbta TAR 2019-03-21, i. k. 2019-04410

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 115:2019 „GYDYTOJAS NEUROLOGAS“
PATVIRTINIMO**

2005 m. balandžio 22 d. Nr. V-279

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 115:2019 „Gydytojas neurologas“ (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ŽILVINAS PADAIGA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2005 m. balandžio 22 d. įsakymu
Nr. V-279

(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2019 m. kovo 21 d. įsakymo
Nr. V-339 redakcija)

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 115:2019 GYDYTOJAS NEUROLOGAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 115:2019 „Gydytojas neurologas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) privaloma gydytojams neurologams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

2. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

2.1. **neurologija** – medicinos mokslo šaka, kurios tyrimo objektas yra nervų sistemos anatomija ir fiziologija, įgimtos ir įgytos nervų sistemos ligos ir sveikatos sutrikimai bei jų komplikacijos, šių ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktika, diagnostika, gydymas ir medicininė reabilitacija;

2.2. **gydytojas neurologas** – medicinos gydytojas, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo neurologo profesinę kvalifikaciją;

2.3. **gydytojo neurologo praktika** – teisės aktų reglamentuojama gydytojo neurologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra, apimanti suaugusių asmenų nervų sistemos ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktiką, diagnostiką, gydymą ir medicininę reabilitaciją;

2.4. kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

3. Gydytojo neurologo profesinę kvalifikaciją įgyjama baigus universitetines medicinos studijas ir neurologijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo neurologo profesinę kvalifikaciją pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių profesinių kvalifikacijų pripažinimą, nustatyta tvarka.

4. Teisę verstis gydytojo neurologo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo nustatyta tvarka įgijęs gydytojo neurologo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal gydytojo neurologo profesinę kvalifikaciją.

5. Gydytojas neurologas verčiasi gydytojo neurologo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti neurologijos (suaugusiųjų) paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir gydytojas neurologas.

6. Gydytojas neurologas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su sveikatos priežiūros specialistais ir kitais specialistais.

7. Gydytojas neurologas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis ir savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

8. Gydytojas neurologas turi teisę:

- 8.1. verstis gydytojo neurologo praktika teisės aktų nustatyta tvarka;
- 8.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
- 8.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
- 8.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 8.5. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;
- 8.6. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;
- 8.7. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 8.8. gydytojas neurologas turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

III SKYRIUS PAREIGOS

9. Gydytojas neurologas privalo:

- 9.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 9.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje verčiasi praktika, licenciją, tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas ir sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;
- 9.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;
- 9.4. bendradarbiauti su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais, dalyvaujančiais atliekant tyrimo, diagnostikos ir gydymo veiksmus;
- 9.5. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;
- 9.6. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
- 9.7. pagal kompetenciją vykdyti privalomas sveikatos programas;
- 9.8. laikytis asmens sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;
- 9.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
- 9.10. laikytis licencijuojamos sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;
- 9.11. tvarkyti gydytojo neurologo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.12. paaiškinti gydytojo neurologo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

9.13. taikyti Lietuvos Respublikoje tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

9.14. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

9.15. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

10. Gydytojo neurologo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs neurologijos rezidentūrą, dirbdamas gydytoju neurologu bei nuolat tobulindamas kvalifikaciją ir domėdamasis nuolatine mokslo ir praktikos pažanga.

11. Gydytojas neurologas turi žinoti:

11.1. medicinos dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

11.2. medicinos statistikos pagrindus;

11.3. sveikatos draudimo pagrindus;

11.4. sveikatos teisės pagrindus;

11.5. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus, mokėti jomis naudotis.

12. Gydytojas neurologas turi išmanyti:

12.1. saugos darbe reikalavimus;

12.2. medicinos etikos ir deontologijos principus;

12.3. bendruosius sveikatos priežiūros organizavimo principus;

12.4. pagrindinius slaugos reikalavimus;

12.5. bendruosius neurologinės pagalbos organizavimo principus;

12.6. nervų sistemos ir jos atskirų dalių vystymąsi, morfologiją, fiziologiją ir patologiją;

12.7. nervų sistemos ligų epidemiologiją, patogenezę, etiologiją, klasifikaciją, rizikos veiksnius, simptomatiką, diagnostikos ir gydymo metodus, profilaktikos principus;

12.8. vaistinių preparatų klinikinę farmakologiją;

12.9. nervų sistemos ligomis sergančių pacientų medicininės reabilitacijos principus;

12.10. neurologinių pacientų laikinojo ir pastovaus nedarbingumo pagrindus;

12.11. profesinės neurologinės patologijos pagrindus;

12.12. įrodymais pagrįstos medicinos principus, metodinių rekomendacijų taikymą praktikoje.

13. Gydytojas neurologas turi gebėti:

13.1. dirbti savarankiškai ir komandoje su kitais specialistais;

13.2. bendrauti su pacientu ir jo artimaisiais;

13.3. surinkti anamnezę, įvertinti bendrą paciento somatinę būklę;

13.4. atlikti klinikinį neurologinį ištyrimą ir interpretuoti jo rezultatus;

13.5. sudaryti paciento ištyrimo ir gydymo planą ir jį vykdyti;

13.6. vertinti gydymo efektyvumą;

13.7. pacientui ir jo artimiesiems priimtinu būdu paaiškinti ligos pobūdį, diagnostikos, gydymo bei sveikatos priežiūros principus;

13.8. atlikti:

13.8.1. juosmeninę punkciją;

13.8.2. lokalias periferinių nervų, raumenų bei skeleto struktūrų ir trigerinių taškų blokadą;

13.8.3. odos biopsiją;

- 13.8.4. sąmonės būklės vertinimo testus;
- 13.9. skirti šiuos tyrimus ir vertinti (kliniškai interpretuoti) šių tyrimų rezultatus:
 - 13.9.1. elektroencefalografijos;
 - 13.9.2. elektroneuromiografijos;
 - 13.9.3. sukeltųjų potencialų (regos sukeltųjų potencialų (toliau – RSP), klausos sukeltųjų potencialų (toliau – KSP), somatosensorinių potencialų (toliau – SSSP);
 - 13.9.4. transkranijinės magnetinės stimuliacijos;
 - 13.9.5. polisomnografijos;
 - 13.9.6. ekstrakranijinių kraujagyslių ultragarsinių tyrimų;
 - 13.9.7. transkranijinės doplerografijos;
 - 13.9.8. transkranijinės spalvinės duplexsonografijos;
 - 13.9.9. transkranijinės sonografijos;
 - 13.9.10. periferinių nervų, raumenų bei skeleto ultragarsinių tyrimų;
 - 13.9.11. specialių standartizuotų neurologinės būklės vertinimo skalių ir klausimynų;
 - 13.9.12. laboratorinių, genetinių, nervų sistemos vaizdinių, angiografinių ir radioizotopinių;
 - 13.9.13. akių dugno, akipločio, spalvinio matymo tyrimų, audiogramos;
 - 13.9.14. raumens ir nervo biopsijos tyrimų išvadas.
- 14. Gydytojas neurologas turi diagnozuoti, diferencijuoti ir konservatyviai gydyti šias ligas ir sveikatos sutrikimus, prireikus bendradarbiaudamas su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais ar būdamas daugiadalykės specialistų komandos narys:
 - 14.1. uždegimines, infekcines ir parazitines centrinės nervų sistemos ligas ir jų pasekmes;
 - 14.2. sisteminės atrofijas, pirmiausia paveikiančias centrinę nervų sistemą;
 - 14.3. ekstrapiramidinius ir judesių sutrikimus;
 - 14.4. degeneracines nervų sistemos ligas;
 - 14.5. lengvą pažinimo sutrikimą ir demencijas;
 - 14.6. demielinizuojančias centrinės nervų sistemos ligas;
 - 14.7. autoimunines nervų sistemos ligas;
 - 14.8. smegenų dangalų, galvinių nervų, galvos ir nugaros smegenų gerybinius, piktybinius ir metastazinius navikus ir jų pasekmes;
 - 14.9. epilepsiją, epilepsinius sindromus, epilepsinę būklę, simptominius traukulius;
 - 14.10. neepilepsinius paroksizmus;
 - 14.11. neurogeninės kilmės sinkopes, kitus ir nepatikslintus priepuolius;
 - 14.12. galvos ir veido skausmo sindromus ir ligas;
 - 14.13. galvos ir nugaros smegenų kraujagyslių ligas, jų sukeltus sindromus bei pasekmes;
 - 14.14. miego sutrikimus;
 - 14.15. nervų, nervų šaknelių ir rezginių sutrikimus;
 - 14.16. nugaros skausmo ir vertebrogeninius sindromus;
 - 14.17. nugaros smegenų ligas;
 - 14.18. paveldimas ir įgytas mioneuralinių jungčių ir raumenų ligas;
 - 14.19. nervų sistemą pažeidžiančias genetines ligas;
 - 14.20. autonominės nervų sistemos ligas;
 - 14.21. galvos svaigimą, vestibulinės funkcijos sutrikimus;
 - 14.22. toksinės, metabolinės, mitybinės kilmės nervų sistemos, mioneuralinių jungčių ir raumenų ligas;
 - 14.23. cerebrinį paralyžių ir kitus paralyžinius sindromus;
 - 14.24. įgimtas nervų sistemos ir jos kraujagyslių formavimosi ydas;
 - 14.25. ūmines encefalopatijas, sąmonės sutrikimą, komą, vegetacinę būklę;
 - 14.26. hidrocefaliją, smegenų edemą, intrakranijinę hipertenziją ir hipotenziją;
 - 14.27. neurogeninius šlapinimosi ir tuštinimosi sutrikimus;

14.28. nervų sistemos pažeidimus, atsiradusius sergant kitomis ligomis ir (ar) po procedūrų;

14.29. simptomus, požymius ir nenormalius klinikinių, diagnostinių bei laboratorinių ir kitų tyrimų radinius, susijusius su nervų, raumenų ir skeleto sistemomis;

14.30 lėtinio skausmo sindromus.

15. Gydytojas neurologas turi teisę stebėti pacientą dėl įtariamo nervų sistemos sutrikimo.

16. Gydytojas neurologas turi teisę pradėti gydyti pacientą dėl ligų ir sveikatos sutrikimų, pasireiškiančių neurologiniais simptomais, iki atitinkamos profesinės kvalifikacijos gydytojo konsultacijos.

17. Gydytojas neurologas turi:

17.1. atpažinti skubios neurologinės, neurochiruginės pagalbos ar intensyvios terapijos reikalaujančias būkles ir skubiai siųsti pacientą asmens sveikatos priežiūros specialisto, teikiančio atitinkamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, konsultacijos;

17.2. žinoti smegenų mirties kriterijus ir nustatyti smegenų mirtį.

18. Gydytojas neurologas, baigęs Vilniaus universiteto ar Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bendrai nustatytos trukmės tobulinimosi kursą ar atlikęs atitinkamą stažuotę Vilniaus universiteto arba Lietuvos sveikatos mokslų universiteto pripažįstamoje klinikoje arba rezidentūros bazėje ar kitos užsienio valstybės universitete, rengiančiame ir tobulinančiame atitinkamus specialistus, jeigu sveikatos apsaugos ministro įsakymais patvirtinti atitinkamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimai nenustato kitokio papildomo tobulinimo, turi teisę atlikti šias procedūras:

18.1. elektroencefalografiją;

18.2. elektroneuromiografiją;

18.3. sukeltųjų potencialų tyrimus (RSP, KSP, SSSP);

18.4. polisomnografiją;

18.5. transkranijinę magnetinę stimuliaciją.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-339](#), 2019-03-21, paskelbta TAR 2019-03-21, i. k. 2019-04410

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. balandžio 22 d. įsakymo Nr. V-279 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 115:2005 „Gydytojas neurologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo